

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра італійської і французької
філології та перекладу**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	канд. філол. наук. Куранда В.В., доцент кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	4 курс, VIII семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – - семінарські заняття – не передбачено практичні заняття – 30 год. самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Італійська, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Дисципліна спрямована на формування у студентів фахової перекладацької та професійно-орієнтованої міжкультурної комунікативної компетентності: формування мовно-комунікативної, мовно-термінологічної, дослідницької компетентностей студентів; виховування мовного смаку і мовного чуття, вміння оцінювати власне мовлення та мовлення інших авторів текстового продукту; формування у студентів теоретичної бази для перекладу текстів різних жанрів; вміння увиразнювати культуру українського та італійського мовлення; навичок знаходити і ефективно використовувати з різних джерел інформацію, необхідну для вирішення поставлених завдань, володіння культурою мислення, здатністю до аналізу, узагальнення інформації, постановці цілей і вибору шляхів їх досягнення. У результаті засвоєння курсу студент формує навички

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Мистецтво художнього перекладу»

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська

Освітня програма:

Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

	професійної інтерпретації художнього тексту та здатність критично оцінювати переклад як особливий вид творчої діяльності.
Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Метою вивчення дисципліни є формування у студентів глибокого розуміння специфіки художнього перекладу як творчої, міжкультурної та аналітичної діяльності, що поєднує мовну компетентність, літературознавчі знання й перекладацьку майстерність. Курс покликаний навчити майбутніх філологів адекватно передавати зміст, стиль, образну систему, національно-культурну специфіку та естетичну цінність італійських художніх текстів засобами української мови. Вивчення цієї дисципліни є актуальним і необхідним, оскільки: - художній переклад відкриває доступ до іншої культури через мову мистецтва слова; - розвиває творче мислення, лінгвістичну інтуїцію та перекладацьке чуття; - є вагомим фаховим інструментом для роботи у сферах літератури, видавничої справи, освіти та культури.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	- Опанування студентами сучасними теоріями та підходами до перекладу художніх творів; - виробити у студентів уміння виявляти жанрові, стильові, структурні й тематичні матричні складові художнього тексту першотвору, що підлягають відтворенню при перекладі; навчити студентів - здійснювати порівняльний перекладацький аналіз художніх текстів оригіналу та перекладу та розпізнавати стилістичні прийоми і засоби виразності художньої мови тексту оригіналу; - коментувати доречність перекладацьких трансформацій для збереження образності у мові перекладу; - практикувати виконання літературних перекладів текстів чи фрагментів текстів художніх творів.
Компетентності <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	Знання: - Знати базові поняття та категорії лінгвістики тексту; рівні нагромадження та актуалізації інформації в тексті; прагматичні одиниці тексту як надфразової комунікативної одиниці; особливості композиції прозового, драматургічного та поетичного тексту; стилістичні засоби та прийоми, що застосовуються для досягнення образності художнього тексту; рівні перекладу текстів художньої прози; перекладацькі трансформації, що застосовуються при перекладі тексту художнього твору. Уміння: - здійснювати цілісний аналіз художнього тексту перед перекладом; - добирати перекладацькі відповідники з урахуванням стилістичних, емоційних і культурних нюансів; - застосовувати перекладацькі стратегії та тактики для передачі авторської інтенції українською мовою; - здійснювати редакторське опрацювання власного перекладу. Навички: - Володіти базовими загальними знаннями в галузі перекладознавства і використовувати знання в практиці перекладу; здатність продукувати аутентичні тексти на основі мовних одиниць і мовних висловлень; здатність адекватно транслювати та засвоювати іншомовну інформацію, комунікативно-функціональну еквівалентність текстів оригіналу та перекладу; здатність до

	іншомовного письмового викладу думок, творчого опрацювання тексту вихідною та його грамотного переказу цільовою мовою. • Комунікація: • здатність пояснювати і аргументувати перекладацькі рішення в професійному середовищі; • уміння працювати в команді над перекладацькими проектами; • ефективна комунікація у міжмовному та міжкультурному контексті. Автономність і відповідальність: • здатність самостійно приймати перекладацькі рішення з урахуванням мети перекладу та цільової аудиторії; • готовність до відповідального ставлення до результатів власної діяльності; • вміння самостійно організовувати процес перекладу, планувати час і етапи роботи; • здатність до професійного самовдосконалення в галузі художнього перекладу.
--	---

Види занять і їхній розподіл за годинами

№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота
Модуль I Проблема інтерпретації в сучасній теорії літературного перекладу									
1.	Тема 1. Мовлення як дискурс. Особливості писемного мовлення як каналу комунікації	28		8	10				
2.	Тема 2. Герменевтика. Метафора та символ. Пояснення та розуміння.	18		8	10				
3.	Тема 3 Теорія інтерпретації та літературний переклад.	26		8	20				
4.	Тема 4 Концепція комунікативної еквівалентності та переклад художніх текстів.	18		6	20				
	Разом годин за модулем I	90		30	60				

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Проблема інтерпретації в сучасній теорії літературного перекладу Теми: 1. Тема Мовлення як дискурс. Особливості писемного мовлення як каналу комунікації 2. Тема Герменевтика. Метафора та символ. Пояснення та розуміння. 3. Тема Теорія інтерпретації та літературний переклад. 4. Тема Концепція комунікативної еквівалентності та переклад художніх текстів.
--	--

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «**Мистецтво художнього перекладу**» здійснюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Перекладацький аналіз та переклад на українську мову запропонованих художніх текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань аудиторної та самостійної роботи.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота є письмовою, складається із двох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	63 - 70 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	53 - 62 балів	4 (добре)

¹Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

50% - 74%	35 - 52 балів	3 (задовільно)
49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «**Мистецтво художнього перекладу**» здійснюється у формі заліку.

Вимоги до заліку

Форми контролю:- усна співбесіда;
- виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання:

Залік відбувається в усній формі. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових заліку. На заліку студент має виконати такі **завдання**:

I. Переклад на українську мову запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)).
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.

II. Перекладацький аналіз запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні)..
3 «задовільно»	Студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних))
2 «не задовільно»	Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Виконання кожного завдання оцінюється окремо. Виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за всі три завдання, округленому до цілого числа.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить не менше трьох балів.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить менше трьох балів.

8.2 Організація оцінювання:

- **семестрове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «**Мистецтво художнього перекладу**» має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР

- **підсумкове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «**Мистецтво художнього перекладу**» здійснюється у формі **заліку**

Відмітка про **залік** «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90-100	} Зараховано
Добре	B	82-89	
	C	75-81	
Задовільно	D	66-74	
	E	60-65	} не зараховано
Незадовільно	FX	0-59	

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Знати базові лексичні і граматичні поняття італійської та української мов, принцип мовної взаємодії, характеристику граматичних і лексичних явищ та їх взаємозв'язок і взаємозалежність в сучасній італійській та українській мовах. Вміти виконувати лінгвістичний та перекладацький аналіз тексту; виділяти сюжетну лінію, сильні позиції, інформаційні вузли та визначати ступінь необхідності збереження їх у тексті перекладу Володіти базовими загальними знаннями в галузі перекладознавства і використовувати знання в практиці перекладу; здатність продукувати аутентичні тексти на основі мовних одиниць і мовних висловлень.
--	---

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна література: 1. Коптілов, В. В.(2003). <i>Теорія і практика перекладу</i>. К.: Юніверс. 2. Корунець, І. В.(2001). <i>Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник</i>. Вінниця: Нова Книга. 3. Сербенська, О. (2004). <i>Культура усного мовлення : практикум : навч. Посібник</i>. К. : Центр навч. Літератури. 4. Струганець Л. (2020). <i>Динаміка лексичних норм української літературної мови ХХ ст.</i> Тернопіль : Астон. 5. Cisotto, L. (2015). <i>Didattica del testo. Processi e competenze</i>. Roma: Carocci. 6. Giusti, S. (2014). <i>Per una didattica della letteratura</i>. Lecce: Pensa MultiMedia. Додаткова література: 1. Ейгер, Г. В., Шевченко, И. С. (2000). <i>Мотивационный потенциал речевых актов</i>. Харків: Вісник нац. ун-ту. 2. Космеда, Т. А. (2000). <i>Аксіологічні аспекти прагмалінгвістики</i>. Львів: Вид-во ЛНУ. 3. Леві Строс, К. (1996). <i>Зміст і значення. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.</i> Львів: Літопис. 4. Sahlfeld, W. (2016). <i>Riflessioni sulla didattica del testo letterario nell'epoca delle competenze</i>. Catanzaro: Rubbettino. 5. Segre, C., Martignoni, C. (2007). <i>Leggere il mondo</i>, vol. VIII. Milano: Mondadori Інтернет-ресурси: 1. Calabrese, N. (2016). <i>L'interpretazione di un testo: la critica tra l'autore e il lettore</i>. Режим доступу: https://losbuffo.com/2016/06/03/linterpretazione-un-testo-la-critica-lautore-lettore/ 2. <i>Come analizzare un testo letterario</i>. Режим доступу: https://vivalascuola.studenti.it/come-analizzare-un-testo-letterario-184268.html 3. <i>Come si fa un'analisi del testo letterario o poetico</i>. Режим доступу: https://pescara.unicusano.it/studiare-a-pescara/come-si-fa-analisi-del-testo/ 4. Gibellini, C. (2016). <i>Interpretazione e comparazione del testo</i>. Режим доступу: https://www.dlts.univr.it/documenti/Avviso/all/all751931.pdf 5. Roncone, I. (2019). <i>Analisi del testo: regole, consigli e info utili per svolgerla al meglio</i>. Режим доступу: https://www.sololibri.net/analisi-del-testo-regole-consigli-info-guida.html 6. Rotondi, E. (2017). <i>Interpretazione del testo letterario e piacere di leggere</i>. Режим доступу: https://tesi.supsi.ch/1664/1/15918_Elena_Rotondi_DFA_LD_ROTONDI_ELENA_2017_291161_1739443207.pdf
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Мистецтво художнього перекладу» здійснюється у формі <i>поточного, рубіжного,</i>

	<i>підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю (іспиту).</i> <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує і оголошує на кожному практичному занятті. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи, а також з урахуванням відвідування лекційних та практичних занять. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Мистецтво художнього перекладу» здійснюється у формі заліку.
--	---

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Завідувач кафедри

Філоненко Н.Г.